

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum : 2 september 2014
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2014.0.085.003
Zaaknummer : 2014-09-00256
Contactpersoon : Gert Boeve
Telefoonnummer : (026) 377 3951

Onderwerp : Eerste inhoudelijke reactie op concept
gemeenschappelijke regeling

Aan de leden van de gemeenteraad,

Op 20 juni jl. ontving u de concept gemeenschappelijke regeling (hierna: concept-GR) met toelichting over de gewenste regionale samenwerking binnen de contour van de stadsregio Arnhem-Nijmegen. Directe aanleiding hiervoor is de beoogde beëindiging van de WGR+. Uw raad heeft vervolgens het college verzocht om u te adviseren over de concept-GR. Bij deze voldoen wij graag aan uw verzoek. Omdat wij hechten aan een open samenwerking met onze partners, hebben wij de stuurgroep Regionale Samenwerking Stadsregio Arnhem-Nijmegen een kopie van ons advies aan uw raad gezonden.

Belang

Als college onderschrijven wij het belang van regionale samenwerking. Een coöperatieve stad in een coöperatieve regio is uitgangspunt voor ons. Op tal van terreinen werkt Arnhem al samen met andere gemeenten. Zo werken wij met elf gemeenten in de regio Arnhem samen op het gebied van de drie decentralisaties. Op het gebied van economische ontwikkeling is de as Arnhem – Nijmegen al decennialang van belang en weten wij elkaar steeds beter te vinden. Ook binnen onze samenwerking in de stadsregio hebben we aansprekende resultaten behaald.

Proces

De ambitie zoals weergegeven in het visiedocument 'Samen voor een Sterke regio' en de bijbehorende agenda, onderschrijven wij van harte. Wij willen dat deze regio minimaal de vierde regio van Nederland is! In de uitvoeringsagenda van eind 2013 wordt al in een eerste schets beschreven hoe de visie te concretiseren. Ook komen scherp de uitwerkingsvragen aan de orde. Die gaan over inhoud, schaalniveau (steden, steden en hun regio, de totale regio), en over vorm (waarbij de democratische legitimatie een belangrijk aspect vormt). Wij constateerden destijds dat in de bespreking in diverse raden en ook in de stadsregioraad hier diverse gevoelens over bestaan. De Arnhemse raad heeft hier destijds ook goed over gesproken. Op basis hiervan is in de stadsregioraad de raadsbreed aangenomen motie 'Regionale samenwerking: Arnhems model' ingediend. Deze motie (die ook gaat over inhoud, schaal en vorm) is omgezet in een memo die als richtinggevend meegegeven is aan de twee commissies. Aansluitend bij diverse uitwerkingsvragen die nog liggen.

Ontwikkeling en standpunt

In onze optiek is sprake van een omslag in het denken over steden en/in hun regio's die in de concept-GR niet vertaald zijn. Landelijke beleidskeuzes, zoals het afschaffen van de WGR+, hebben allereerst al hun effect. Ontwikkelingen binnen het sociale domein leiden bijvoorbeeld tot herbezinning over de inrichting en taakuitvoering. Daarnaast leiden ingrijpende bezuinigen van het rijk ertoe dat nadrukkelijk is en wordt gezocht naar besparingen door te zoeken naar de meest efficiënte uitvoeringsschaal. In relatie tot deze ontwikkelingen, speelt de verandering die zich voltrekt in de verhouding tussen samenleving en overheid. We zien nieuwe vormen van publiek-private samenwerking, zoals in Triple Helixverbanden.

Maatschappelijk initiatief pakt een (andere) rol in het aanjagen van ontwikkelingen in het publieke domein.

In het licht van al deze ontwikkelingen hebben wij als college gesproken over de concept-GR. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de concept-GR nog teveel geënt is op het oude instrumentarium, en onvoldoende antwoord geeft op bovengenoemde ontwikkelingen. Onze gedachten hierover maken wij graag bespreekbaar.

Koers

Wat hebben wij dan wel voor ogen? Voor ons staat vast dat voor regionale samenwerking de gezamenlijke opgaven de drijfveer vormen. Per opgave moet de best passende uitvoeringsschaal gevonden worden. In veel gevallen zal dat de schaal zijn van enerzijds de regio Arnhem en anderzijds de regio Nijmegen. Beide steden acteren in hun eigen regio al jarenlang als centrumgemeente voor bijvoorbeeld maatschappelijk opvang. Op andere terreinen, zoals jeugdzorg, WMO en participatie, zien we het belang van deze regionale schaal de komende jaren enorm toenemen. Tegelijkertijd zijn de wettelijke taken op het gebied van mobiliteit die bij de Stadsregio lagen, door het Rijk overgeheveld naar de provincie. Bepaalde vervoers- en mobiliteitsonderwerpen, waaronder bijvoorbeeld het doelgroepenvervoer en de lobbykracht en inzet en positie richting MIRT, vragen nog wel om een nadere afweging. Vanwege schaal, investeringscapaciteit en lobbykracht blijft samen optrekken op het gebied van verkeer en vervoer noodzakelijk. De as Arnhem-Nijmegen als economische kernregio in Gelderland willen wij blijven positioneren als bepalende factor van waaruit diverse relaties (met de provincie, de overige grote Gelderse steden, met bedrijven en instellingen, zoals onze universiteiten en hogescholen in Gelderland, maar relaties ook over de grens) inhoud gegeven kunnen worden. De vernieuwing van deze samenwerking biedt bij uitstek kansen om de economische ontwikkeling, de versterking van de topsectoren en de bereikbaarheid voor de totale regio op een goede manier vorm en inhoud te geven. Op het terrein van wonen, lijkt afstemming op een ander schaalniveau en meer met andere partners, zoals de corporaties, kansrijker. Waar samenwerking informeel (en daarmee flexibel) ingericht kan worden, moeten we dat niet nalaten. De gemeenschappelijke regeling zal niet in alle gevallen noodzakelijk blijken te zijn. Voor de bestuurlijke afstemming met de provincie vanuit de regio's Arnhem en Nijmegen is bijvoorbeeld geen formele structuur nodig; voor de uitvoering geldt dat deze vooral efficiënt en effectief moet zijn.

Triple Helix

De gesprekken die op dit moment gevoerd worden over samenwerking in de regio vanuit de Triple Helix voeren wij graag verder. Doelen en inhoud vanuit de gezamenlijke partners gaan hierbij wat ons betreft wel voor op juridische vormgeving en strakke tijdsplanning.

Tot slot

Wij stellen uw raad voor dat wij als college, in goede samenspraak met uw raad, het gesprek langs deze lijnen verder voeren. Samen met de gemeenten in de regio willen we werken aan een nieuwe, frisse start van de regionale samenwerking, die recht doen aan ontwikkelingen van deze tijd!

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,

de burgemeester,